

PROJEKT RIADENIA A ROZVOJA ŠKOLY
ŠKOLA UMELECKÉHO PRIEMYSLU, VODÁRENSKA 3,
080 01 PREŠOV

I. Úvod

Vzdelávací systém v Slovenskej republike dlhodobo prechádza dynamickým procesom zmien, ktorých cieľom je jeho modernizácia, efektívne nastavenie a prispôbenie aktuálnym požiadavkám trhu práce, spoločnosti a aj širšieho európskeho priestoru. Smerovanie týchto reforiem však nie je stabilné – ovplyvňuje ho nielen odborný diskurz a vplyv jednotlivých expertov na tvorbu legislatívy, ale aj politický kontext, konkrétne to, ktorá politická reprezentácia zastrešuje rezort školstva a akú víziu jeho fungovania presadzuje.

Tento stav predstavuje pre mnohé školy a ich manažment výraznú výzvu, s ktorou sa musia aktívne vyrovnávať. Situáciu navyše komplikuje nepriaznivý demografický vývoj v Slovenskej republike. Škola by mala mať jednoznačne definované poslanie a stratégiu rozvoja, ktorá vychádza z dôslednej analýzy vnútorného aj vonkajšieho prostredia ovplyvňujúceho jej činnosť. Jedným zo základných poslaní školy by preto malo byť formovanie zrelých, kriticky mysliacich a hodnotovo ukotvených osobností, ktoré sú schopné uplatniť sa vo svojom odbore a zároveň reagovať na potreby spoločnosti a pracovného trhu. Kľúčovým predpokladom fungovania každej školy je jej zrozumiteľnosť a jasná identita.

Zároveň je vhodné aktívne sledovať a reflektovať zahraničné trendy vo vzdelávaní – nové vyučovacie metódy, obsah vzdelávania či štruktúru študijných odborov – a citlivo ich implementovať do podmienok slovenského školstva.

Škola má vytvárať bezpečné a podnetné prostredie, v ktorom má každý žiak možnosť rozvíjať svoje schopnosti bez ohľadu na individuálne potreby, sociálne zázemie či zdravotné znevýhodnenie. Umelecké vzdelávanie nech je nástrojom inklúzie, ktoré prirodzene podporuje sebavyjadrenie, kreativitu a prijatie rozmanitosti.

II. ŠUP v regióne Prešov

Škola umeleckého priemyslu na Vodárenskej ulici 3 v Prešove, má dlhú históriu, ktorá siaha do obdobia 60. rokov, kedy vzniklo učilište, ktoré nieslo názov Odborné učilište Okresného stavebného podniku v Prešove so sídlom v Sabinove. Postupne škola menila názov a od 1.9.2019 je Stredná umelecká škola premenovaná na Školu umeleckého priemyslu.

V súčasnosti sa na škole vyučujú štvorročné študijné odbory umelecko-remeselného zamerania:

- Propagačné výtvarníctvo, Grafický dizajn, Grafický a priestorový dizajn, Fotografický dizajn, Reklamná tvorba, Odevný dizajn, Dizajn exteriéru, Dizajn interiéru.

Od začiatku školského roka 2025/2026 ŠUP zabezpečuje výchovnovzdelávací proces pre 257 žiakov pripravujúcich sa na svoje budúce povolanie v 8 študijných odboroch. Pedagogickú činnosť a materiálno-technický servis zabezpečuje okrem vedenia školy 43 pedagogických a odborných zamestnancov, 2 OZ / na 50% úväzok/ a 11 nepedagogických zamestnancov. Spolu je 55 zamestnancov.

Pri určení koncepcie rozvoja školy do budúcnosti je potrebné poznať jej silné i slabé stránky.

III. SWOT a STEPE analýza

Ako prvé by som rada predstavila **STEPE** analýzu na posúdenie vonkajšieho prostredia, ktoré škola nemôže samostatne zmeniť, ale musí ho brať do úvahy pri tvorbe cieľov a poznaní faktorov, ktoré vyvíjajú tlak aj na jej zmenu.

<p>S - spoločenské (sociálne) faktory</p>	<ul style="list-style-type: none"> - znižujúca sa miera nezamestnanosti - záujem žiakov ZŠ o štúdium najmä na gymnáziách a veľké množstvo gymnázií v meste - tlak na duálne vzdelávanie - zoznamy chýbajúcich profesií - optimalizácia siete škôl v kraji
<p>T - technologické faktory</p>	<ul style="list-style-type: none"> - potreba duálneho vzdelávania - ovládanie grafických systémov - digitalizácia a nové médiá - online platformy a globalizovaná konkurencia - zmena požiadaviek na trhu práce (schopnosť pracovať s AI nástrojmi, interdisciplinárne myslenie (umenie + technológia)
<p>E - ekonomické faktory</p>	<ul style="list-style-type: none"> - problematika nezamestnanosti - zoznam žiadaných odborov a absolventov pre trh práce na Slovensku a v regióne -rozpočet školy podmienený počtom žiakov bez ohľadu na špecifiká prevádzkových nákladov podľa typu škôl - možnosť využitia tvorby projektov

P - politické faktory	<ul style="list-style-type: none"> - nový zákon o pedagogických a odborných zamestnancoch - nový školský zákon - štátny vzdelávací program - možnosť tvorby školského vzdelávacieho programu - zákon o financovaní škôl
E - ekologické faktory	<ul style="list-style-type: none"> - škola blízka ekológii – energetická náročnosť a zaťaženie budovy - nakladanie s energiami - udržateľný dizajn (zaradenie do výučby, praktická aplikácia, strategické rozhodnutia školy)

Ďalšou analýzou, ktorá je potrebná pri koncepcii rozvoja školy, je analýza na posudzovanie vplyvov vnútorného a vonkajšieho prostredia školy, t.j. **SWOT** analýza:

Silné stránky školy (strengths)	Slabé stránky školy (weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> - právna subjektivita - kvalifikovanosť učiteľov - medzinárodná spolupráca (Poľsko) - tichá poloha školy a možnosť stravovania - perspektívne študijné odbory a úspešnosť absolventov v živote - výchovný poradca a škola prístupná aj pre žiakov so ŠVVP - kurzy - podľa potrieb a požiadaviek zo strany žiakov - školský časopis, školská televízia - prezentácia žiackych prác na výstavách a súťažiach - školské nahrávacie štúdio - školský fotoateliér 	<ul style="list-style-type: none"> - menšie problémy pri zabezpečovaní praxe v dôsledku absencie daných typov podnikov vo výrobnjej sfére (v oblasti umeleckých odborov) - nízka vedomostná úroveň žiakov prichádzajúcich z 9. ročníkov ZŠ - nedostatočná propagácia študijných odborov a aktivít školy - chýbajúce sponzorstvo školy - nedostatky v technických podmienkach pre výkon pracovných činností všetkých zamestnancov - bezbariérové prostredie - obmedzený nákup učebných pomôcok z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov

<ul style="list-style-type: none"> - učebne so strojmi na spracovanie rôznych materiálov - prístroje pre grafické dielne - keramická dielňa, modelovňa pre prácu s hlinou (hrnčiarske kruhy, vypaľovacia pec) - 3D tlačiarne, profesionálne modelovacie softvéry 	<ul style="list-style-type: none"> - energetická náročnosť školy – staršia budova - nedostatočná priestorová kapacita - nedostatočná príprava v oblasti ekonomických predmetov a odbornej jazykovej prípravy pre výkon praxe - projektová aktivita školy
Príležitosti školy (opportunities)	Riziká školy (threats)
<ul style="list-style-type: none"> - zavedenie nových metód a netradičných foriem do výučby praktických predmetov - možná spolupráca s dizajnérskymi štúdiami, galériami, kreatívnymi firmami a mestom - organizovanie workshopov pre riaditeľov a pedagógov základných škôl - zapájanie sa do projektov so školami v rámci mesta Prešov - súťaž Úsvit ako veľká kultúrno-spoločenská akcia mesta a kraja 	<ul style="list-style-type: none"> - nezáujem rodičov a detí o odborné profesie vedie až k nedostatku daných profesií na trhu - klesajúci trend vedomostnej úrovne žiakov ZŠ - stále sa meniace podmienky v školstve - nedostatočné financie v školstve - zdĺhavý proces zaradenia nových odborov do siete školy - negatívne prejavy v správaní žiakov

IV. Projekt riadenia a rozvoja Školy umeleckého priemyslu v Prešove

Návrh koncepcie rozvoja školy vychádza z dlhoročného poznania vnútorného potenciálu školy, ktorý sa efektívnym riadením môže naďalej rozvíjať a približovať k požadovaným výstupom.

Projekt riadenia a rozvoja školy, ktorý bude zameraný na riadiaci proces, manažérske zručnosti, transparentnú komunikáciu, získavanie pravidelnej spätnej väzby na úrovni žiakov, pedagogických i nepedagogických pracovníkov, zbieranie nápadov, zlepšovanie sociálnej klímy, motivácie pracovníkov, pravidelný priestor pre výmenu názorov, zdieľanie informácií, návrhov, pripomienok, prehlbovanie pracovných i ľudských vzťahov.

Rozvíjať predovšetkým inkluzívnu kultúru založenú na princípe rovnosti príležitostí, rešpektu k jedinečnosti a podpory tvorivého potenciálu každého žiaka.

Kvalita a inovácie výchovno-vzdelávacieho procesu školy

Východiskový stav

Výchovno-vzdelávací proces je realizovaný v triedach, v odborných učebniach, v ateliéroch, dielnach, vo fotografickom a nahrávacom štúdiu a nedávno bola zriadená nová učebňa pre odevný dizajn. Žiaci majú možnosť v rámci krúžkov, voľnočasových aktivít rozvíjať svoj potenciál v danom odbore. Spolupodieľať sa na tvorbe školského časopisu, školskej televízie, prezentovať svoje postrehy a názory v rámci žiackej študentskej rady. V súlade so zákonom má škola vypracovaný aj každoročný Plán kontinuálneho vzdelávania.

Koncepčné riešenie

- podporiť činnosť krúžkov, kurzov a rôznych voľnočasových aktivít,
- zaviesť do jednotlivých študijných odborov umelú inteligenciu na podporu výučby s dôrazom budovania stabilných kompetencií potrebných pre život v digitálnej spoločnosti,
- zvýšiť počet hodín ekonomických predmetov,
- posilniť odbornú a profesijnú anglickú konverzáciu,
- súťať na pôde školy v rámci prezentovania jednotlivých odborov,
- podporiť pedagogických a odborných zamestnancov v rámci diverzity umeleckého prejavu a vzájomnej systematickej spolupráce medzi kolegami,
- vzájomná spolupráca pri príprave na SOČ.

Tvorba inkluzívnej kultúry školy

Východiskový stav

Inklúziu považujem za integrálnu súčasť riadenia školy a pedagogického procesu, ktorá sa pretaví do individualizácie vzdelávania, podpory diverzity umeleckého prejavu a v systematickej spolupráci pedagogických a odborných zamestnancov. Na škole momentálne pôsobí školský špeciálny pedagóg, výchovný poradca a súčasťou inkluzívnej kultúry školy sú aj triedni učitelia. Umelecké vzdelávanie nech je nástrojom inklúzie, ktorý prirodzene podporuje sebavyjadrenie, kreativitu a prijatie rozmanitosti.

Koncepčné riešenie

- zavedenie podporného tímu (špeciálny pedagóg, výchovný poradca, psychológ),

- zapojenie školského psychológa, o ktorého by škola požiadala (preventívne programy proti šikane, podpora duševného zdravia, workshopy),
- pravidelné hodnotenie školskej klímy, dotazník klímy školy (spokojnosť žiakov, výskyt negatívnych javov),
- prevencia sociálno-patologických a budovanie pozitívnej klímy školy,
- odborné intervencie pre žiakov a zamestnancom škôl,
- vytváranie bezpečných zón (relaxačné priestory pre žiakov a zamestnancov škôl),
- vypracovanie a aktualizovanie smernice,
- individuálne vzdelávacie plány pre žiakov so ŠVVP a podpora talentovaných žiakov – súťaže, výstavy,
- vzdelávanie učiteľov v oblasti inklúzie, interné workshopy,
- realizované metodické stretnutia a spätná väzba od pedagógov.

Personálne riadenie školy

Východiskový stav

Je vypracovaná organizačná štruktúra ŠUP Prešov. PZ je 43, OZ 2 a EHÚ 11 zamestnancov. Jeden zástupca pre všeobecnovzdelávacie predmety. V agende tohto zástupcu sú 6 školskí koordinátori a 3 vedúci predmetových komisií. Jeden zástupca pre odborné vzdelávanie, pod ktorého patria vedúci jednotlivých študijných odborov, a jeden zamestnanec je líder tímu pre rozvoj školy, v spolupráci so školským digitálnym koordinátorom. Personálne riadenie považujem za kľúčový pilier úspešného fungovania školy. Vo vedení budem uplatňovať participatívny štýl riadenia, založený na otvorenej komunikácii a dôvere.

Koncepčné riešenie

- zohľadňovať pri tvorbe Plánu kontinuálneho vzdelávania potreby školy aj individuálne nároky zamestnancov na celoživotné vzdelávanie a pri jeho napĺňaní sa snažiť o čo najmenšie narúšanie výchovno-vzdelávacieho procesu,
- pravidelná komunikácia prostredníctvom pracovných porád, individuálnych rozhovorov a tímových stretnutí,
- zabezpečiť efektívne delenie tried na skupiny teoretického a aj praktického vyučovania tak, aby zodpovedalo normatívnemu počtu pedagogických zamestnancov,
- zefektívniť prácu školských koordinátorov v spolupráci s podporným tímom,

- získať do pedagogického kolektívu odborníkov z praxe, ktorí zvýšia kvalitu odborného vzdelávania a nahradia pedagógov, ktorí budú odchádzať do dôchodku,
- spravodlivé hodnotenie zamestnancov založené na jasných kritériách,
- motivovať zamestnancov formou morálneho aj finančného ocenenia.

Ekonomika a prevádzka školy, zložiek školy i súčastí školy

Východiskový stav

Nepedagogickí zamestnanci zabezpečujú všetky ekonomické, administratívne, technické, remeselné a stravovacie činnosti školy. Prevádzka školy funguje iba ráno, škola nemá internát, má jedáleň, ktorej kapacita je menšia, ako je počet stravníkov. Riadenie ekonomiky a prevádzky školy považujem za nevyhnutný predpoklad jej stabilného a kvalitného fungovania. Mojm cieľom je zabezpečiť efektívne, transparentné a hospodárne nakladanie s finančnými prostriedkami v súlade s platnou legislatívou.

Koncepčné riešenie

- snaha o vybudovanie nadstavby školy, aby sme získali väčšiu kapacitu a priestory, a tým uľahčili prevádzku školy, ako aj jedálne,
- úzka spolupráca so zriaďovateľom,
- efektívnejšie prerozdeliť technicko-ekonomické činnosti medzi doterajších nepedagogických zamestnancov,
- zodpovedné plánovanie a transparentnosť vo finančnom riadení,
- snaha získať na ekonomický úsek zamestnanca a rozšíriť marketingové a projektové činnosti,
- získať na ekonomický úsek odborníka z praxe, ktorý bude pokračovať v línii predchádzajúcej kolegyne, ktorá bude odchádzať do dôchodku,
- súčasťou riadenia bude aj dôsledné dodržiavanie predpisov v oblasti BOZP a PO, ako aj pravidelná kontrolná činnosť.

V. Priority a ciele pre obdobie rokov 2026 -2031.

Ciele na prvý rok:

1. Zmeniť myslenie a klímu pedagogického kolektívu, vytvorenie jednoliateho celku, podpora iniciatívy pedagogických zamestnancov. Zriadiť funkčnú oddychovú a relaxačnú miestnosť pre zamestnancov školy v budove telocvični a pre žiakov bezpečnú zónu.

2. Vytvárať bezpečné, inkluzívne a podnetné prostredie pre žiakov a podporovať ich kritické myslenie, tvorivosť a vizuálnu gramotnosť. Vytvoriť a posilniť činnosť podporného tímu o psychológa. Podpora žiakov so ŠVVP a prevencia rizikového správania.
3. Zefektívniť prácu v škole (dokumenty, porady, posun informácií, činnosť úsekov, atď.), jasná komunikácia a transparentné rozhodovanie, systematická práca s dátami a spätnou väzbou.
4. Úprava školských vzdelávacích programov, aby reflektovali požiadavky trhu, odborného zamerania a skúseností so spätnou väzbou od absolventov, zvýšiť počet ekonomických predmetov, upraviť predmet Konverzácia v anglickom jazyku a doplniť obsah zameraný na odbornú a profesijnú anglickú konverzáciu, ktorá by bola viac zameraná na daný odbor a tým pripraviť žiakov na ďalšie štúdium, ako aj uplatnenie v kreatívnom priemysle.
5. Zvýšiť počet hodín ekonomických predmetov, aby žiaci po ukončení školy vedeli podnikáť, zakladať živnosti, a tým pripravovať absolventov na ďalšie možnosti ich uplatnenia.
6. Budovať kvalitné medziľudské vzťahy medzi žiakmi, učiteľmi a rodičmi, organizovaním rôznych aktivít, v spolupráci so študentskou radou, napr: vianočné posedenie, vianočný jarmok, súťaž s vlastným logom a pod.

Ciele v priebehu rokov 2026 - 2031

7. Zaviesť do jednotlivých študijných odborov umelú inteligenciu na podporu výučby s dôrazom budovania stabilných kompetencií potrebných pre život v digitálnej spoločnosti.
8. Rozvinúť odborné vzdelávanie a vypracovanie pružnej vzdelávacej ponuky pre potreby trhu práce v regióne a v zahraničí, a tak zastabilizovať školu v sieti škôl.
9. Spropagovať jednotlivé odbory, ktoré sú na škole realizovaním súťaže priamo v škole, a tým podporiť podnikanie a seba prezentáciu žiakov v danom odbore.
10. Prezentácia žiackych prác na výstavách a súťažiach a systematická práca so žiackym portfóliom, každoročne sa zapájať do stredoškolskej súťaže SOČ.
11. Reagovať na vývoj trhu, regiónu a sveta posilnením študijných odborov a úpravou ŠkVP jednotlivých odborov. Nebrániť sa posilneniu školy zavedením nových študijných odborov:

Perspektívne umelecké odbory

Multimediálna tvorba a produkcia - Filmová a video produkcia

3D modelovanie a vizualizácie - 3D grafika pre hry, filmy a animácie, architektonická vizualizácia

Kreatívne technológie a AI v umení - AI-assisted art (umenie s podporou umelej inteligencie)

Kultúrny manažment a kreatívna ekonomika - Marketing kultúry a umeleckého priemyslu

Tieto všetky odbory reagujú na aktuálne technologické a spoločenské trendy:

- prepájajú umeleckú tvorbu s reálnymi zručnosťami pre trh práce,
- podporujú medzinárodnú mobilitu a konkurencieschopnosť absolventov,
- otvárajú priestor pre inovatívne spolupráce s priemyslom, štúdiami a firmami.

Verím, že aj táto koncepcia riadenia a rozvoja školy pomôže k tomu, aby absolventi školy boli dobrí zamestnanci, podnikatelia, manažéri, rodičia, ale hlavne ľudia, ktorí budú pripravení na život. Cieľom je vytvoriť ekonomicky stabilnú a efektívne fungujúcu školu, ktorá bude schopná reagovať na aktuálne potreby a zároveň plánovať svoj ďalší rozvoj.

Prešov 31.3.2026

Bc. Mgr. Ingrid Šoltysová